

Cartă a drepturilor beneficiarilor serviciilor sociale oferite de către Fundația Serviciilor Sociale Bethany

În elaborarea prezentei carte a drepturilor beneficiarilor serviciilor oferite de Fundația Serviciilor Sociale Bethany, am avut în vedere următoarele acte normative:

- **Convenția ONU cu Privire la Drepturile Copilului;**
- **Legea 272/21.06.2004** privind protecția și promovarea drepturilor copilului
- **Legea 448/2006** privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordinul nr. 289 din 06.07.2016** pentru aprobarea standardelor minime obligatorii privind centrul de consiliere și sprijin pentru părinți și copii și a ghidului metodologic de implementare a standardelor
- **Ordinul nr 45/25.03.2004** pentru aprobarea standardelor minime obligatorii privind procedura adopției interne;
- **Legea nr 273/21.06.2004** privind regimul juridic al adopției;

Preambul

Conform Legii 272 din 21.06.2004, art.5, copiii au dreptul la protecție și asistență în realizarea și exercitarea deplină a drepturilor lor.

Răspunderea pentru creșterea și asigurarea dezvoltării copilului revine în primul rând părinților, aceștia având obligația de a-și exercita drepturile și de a-și îndeplini obligațiile față de copil ținând seama cu prioritate de interesul superior al acestuia.

În subsidiar, responsabilitatea revine colectivității locale din care fac parte copilul și familia sa. Autoritățile administrației publice locale au obligația de a sprijini părinții sau, după caz, alt reprezentant legal al copilului în realizarea obligațiilor ce le revin cu privire la copil, dezvoltând și asigurând în acest scop servicii diversificate, accesibile și de calitate, corespunzătoare nevoilor copilului.

Intervenția statului este complementară; statul asigură protecția copilului și garantează respectarea tuturor drepturilor sale prin activitatea specifică realizată de instituțiile statului și de autoritățile publice cu atribuții în acest domeniu.

I. Drepturile copilului

1. Dreptul inerent la viață și dreptul de a avea un nume la naștere și de a i se asigura o cetățenie.
2. Dreptul de a se întâlni cu alte persoane și de a înființa sau adera la asociații, cu excepția cazului în care un atare fapt ar viola drepturile altora.
3. Dreptul la protejarea vieții private, a familiei, a domiciliului și a corespondenței și împotriva calomniei sau defăimării.
4. Dreptul de a beneficia de securitate socială, de a beneficia de un nivel de viață adecvat.
5. Dreptul la protecție împotriva exploatării sexuale și abuzului sexual, inclusiv prostituția și implicarea în pornografie.
6. Dreptul copiilor presupuși sau dovediți a fi comisi un delict la respectarea drepturilor lor umane și în special de a beneficia de toate aspectele procesului juridic intentat, inclusiv asistența juridică sau de alta natură în pregătirea și prezentarea apărării lor.
7. Dreptul la protecție și asistență în realizarea și exercitarea deplină a drepturilor lor, în condițiile prezentei legi. Copilul are dreptul de a menține relații personale și contacte directe cu părinții, rudele, precum și cu alte persoane față de care acesta a dezvoltat legături de atașament.
8. Dreptul de a-și cunoaște rudele și de a întreține relații personale cu acestea, precum și cu alte persoane alături de care copilul s-a bucurat de viața în familie, în măsura în care acest lucru nu contravine interesului său superior.
9. Copilul care a fost separat de ambii părinți sau de unul dintre aceștia printr-o măsură dispusă în condițiile legii are dreptul de a menține relații personale și contacte directe cu ambii părinți, cu excepția situației în care acest lucru contravine interesului superior al copilului. Instanța judecătorească, luând în considerare cu prioritate interesul superior al copilului, poate limita exercitarea acestui drept, dacă există motive temeinice de natură a periclita dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială a copilului.
10. Copilul al cărui părinți locuiesc în state diferite are dreptul de a întreține relații personale și contacte directe cu aceștia, cu excepția situației în care acest lucru contravine interesului superior al copilului.
11. Copiii neînsoțiți de părinți sau de un alt reprezentant legal, ori care nu se găsesc sub supravegherea legală a unor persoane, au dreptul de a li se asigura în cel mai scurt timp posibil reîntoarcerea alături de aceștia.
12. Copilul are dreptul la protejarea imaginii sale publice și a vieții sale intime, private și familiale.
13. Dreptul la libertatea de exprimare.
14. Copilul capabil de discernământ are dreptul de a-și exprima liber opinia asupra oricărei probleme care îl privește.

15. În orice procedură judiciară sau administrativă care îl privește, copilul are dreptul de a fi ascultat. Dreptul de a fi ascultat conferă copilului posibilitatea de a cere și de a primi orice informație pertinentă, de a fi consultat, de a-și exprima opinia și de a fi informat asupra consecințelor pe care le poate avea opinia sa, dacă este respectată, precum și asupra consecințelor oricărei decizii care îl privește.
16. Dreptul la libertatea de gândire, de conștiință și de religie.
17. Dreptul la libera asociere în structuri formale și informale, precum și libertatea de întrunire pașnică, în limitele prevăzute de lege.
18. Copilul aparținând unei minorități naționale, etnice, religioase sau lingvistice are dreptul la viață culturală proprie, la declararea apartenenței sale etnice, religioase, la practicarea propriei sale religii, precum și dreptul de a folosi limba proprie în comun cu alți membri ai comunității din care face parte.
19. Copilul are dreptul la respectarea personalității și individualității sale și nu poate fi supus pedepselor fizice sau altor tratamente umilitoare ori degradante.
20. Copilul are dreptul să depună singur plângeri referitoare la încălcarea drepturilor sale fundamentale. Copilul este informat asupra drepturilor sale, precum și asupra modalităților de exercitare a acestora.
21. Copilul are dreptul de a crește alături de părinții săi.
22. Copilul are dreptul să fie crescut în condiții care să permită dezvoltarea sa fizică, mentală, spirituală, morală și socială
23. Orice copil care este, temporar sau definitiv, lipsit de ocrotirea părinților săi sau care, în vederea protejării intereselor sale, nu poate fi lăsat în grija acestora, are dreptul la protecție alternativă.
24. Copilul are dreptul de a se bucura de cea mai bună stare de sănătate pe care o poate atinge și de a beneficia de serviciile medicale și de recuperare necesare pentru asigurarea realizării efective a acestui drept.
25. Accesul copilului la servicii medicale și de recuperare, precum și la medicația adecvată stării sale în caz de boală, este garantată de către stat, costurile aferente fiind suportate din Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate și de la bugetul de stat.
26. Copilul are dreptul de a beneficia de un nivel de trai care să permită dezvoltarea sa fizică, mentală, spirituală, morală și socială.
27. Copilul are dreptul de a beneficia de asistență socială și de asigurări sociale, în funcție de resursele și de situația în care se află acesta și persoanele în întreținerea cărora se găsește.
28. Copilul are dreptul de a primi o educație care să îi permită dezvoltarea în condiții nediscriminatorii a aptitudinilor și personalității sale.
29. Copilul care a împlinit vârsta de 14 ani poate cere încuviințarea instanței judecătorești de a-și schimba felul învățăturii și al pregătirii profesionale.
30. În cadrul procesului instructiv-educativ copilul are dreptul de a fi tratat cu respect de către cadrele didactice, de a fi informat asupra drepturilor sale, precum și asupra modalităților de exercitare a acestora. Pedepsele corporale în cadrul procesului instructiv-educativ sunt interzise.

31. Copilul, personal și, după caz, reprezentat sau asistat de reprezentantul său legal, are dreptul de a contesta modalitățile și rezultatele evaluării și de a se adresa în acest sens conducerii unității de învățământ, în condițiile legii.
32. Copilul are dreptul la odihnă și vacanță.
33. Copilul față de care a fost luată o măsură de protecție specială are dreptul de a menține relații cu alte persoane, dacă acestea nu au o influență negativă asupra dezvoltării sale fizice, mentale, spirituale, morale sau sociale.
34. Copilul are dreptul de a fi protejat împotriva oricăror forme de violență, abuz, rele tratamente sau neglijență.
35. Copilul are dreptul la joc, la timp liber și participarea la activități culturale și artistice.

II. Drepturi specifice ale copilului cu dizabilități

1. Dreptul de a i se asigura o viață împlinită și decentă, în condiții care să-i garanteze demnitatea, să-i favorizeze autonomia și să-i faciliteze participarea activă la viața comunității
2. Dreptul de a beneficia de o îngrijire specială, adaptată nevoilor sale, care trebuie să asigure dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală și socială a copilului cu handicap
3. Dreptul la educație, recuperare, compensare, reabilitare și integrare, adaptate posibilităților proprii, în vederea dezvoltării personalității sale.
4. Dreptul la acces liber și egal în orice instituție de învățământ obișnuit, în raport cu restantul potențial și potențialul recuperator, cu respectarea prevederilor legislației din domeniul învățământului.
5. Dreptul la pregătire școlară la domiciliu a copiilor cu handicap, nedeplasabili, pe durata învățământului obligatoriu prevăzut de lege.
6. Dreptul la alocație de stat pentru copiii cu handicap, în condițiile și în cuantumul prevăzute de lege, majorat cu 100%.
7. Dreptul la alocație de întreținere pentru copiii cu handicap aflați în plasament familial sau încredințați unei familii ori persoane sau unui organism privat autorizat potrivit legii, în cuantumul prevăzut de lege, majorat cu 50%.
8. Dreptul la asistent personal pentru copilul cu handicap grav (nu se aplică în cazul copiilor aflați în plasament la asistent maternal profesionist)
9. Dreptul la locuri de odihnă gratuite în tabere o dată pe an, conform convențiilor încheiate între Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap și Ministerul Educației și Cercetării.
10. Dreptul la bilete de intrare la spectacole, muzee, manifestări artistice și sportive, în aceleași condiții ca pentru elevi și studenți sau militari în termen.
11. Dreptul la asistență medicală pentru copilul cu handicap, în condițiile Legii asigurărilor sociale de sănătate nr. 145/1997, cu modificările și completările ulterioare;
12. Dreptul la obținerea gratuită a protezelor, cârjelor, ghetelor ortopedice, cărucioarelor din Fondul de asigurări sociale de sănătate, gestionat de casele de asigurări de sănătate de care asiguratul

aparține, și asigurarea, cu prioritate și în condiții avantajoase, a aparatelor auditive și a implanturilor cardiace;

13. Dreptul la gratuitatea transportului urban cu mijloace de transport în comun de suprafață sau cu metroul, pentru copiii cu handicap accentuat și grav și pentru asistenții personali ai acestora
14. Dreptul la gratuitatea transportului interurban, la alegere, cu tren de persoane, clasa a II-a, cu autobuzele sau cu navele pentru transport fluvial, în limita a 12 călătorii dus-întors pe an pentru copiii cu handicap grav și pentru asistenții personali ai acestora și în limita a 6 călătorii dus-întors pe an pentru copiii cu handicap accentuat și pentru însoțitorii acestora.

III. Drepturi specifice ale copilului pentru care a fost deschisă procedura adopției interne:

1. Fiecare copil aflat în evidența serviciului de adopție are dreptul de a fi implicat activ în toate demersurile vizând adopția, opinia și consimțământul acestuia fiind luate/exprimate numai după o informare corespunzătoare și în deplină cunoștință de cauză.
2. Copiii au dreptul de a beneficia de sprijin și consiliere în vederea exprimării opinei și dorințelor sale pe întreg parcursul procedurii de adopție.
3. Copiii au acces în condițiile legii la informațiile păstrate de către serviciul de adopție.
4. Copilul are dreptul de a fi sprijinit și informat fără întârziere atunci când apar dificultăți pe parcursul procedurilor de adopție. În situația în care opinia copilului nu este luată în considerare se consemnează motivul și se explică copilului implicațiile ce decurg din acest lucru. Copilul primește informații clare referitoare la adopție. Copilul este informat despre părinții adoptatori și familia acestora și este pregătit înaintea mutării la familia adoptatoare.
5. Copilul adoptat are dreptul să obțină din partea autorităților competente extrase din registrele publice al căror conținut atestă faptul, data și locul nașterii, dar nu dezvăluie în mod expres adopția și nici identitatea părinților firești.

IV. Drepturi ale persoanei care are în îngrijire, supraveghere și întreținere un copil cu dizabilități:

1. Concediu plătit pentru îngrijirea copilului cu handicap, până la împlinirea de către acesta a vârstei de 3 ani (nu se aplică dacă persoanele au în același timp și calitatea de asistent personal);
2. Concedii medicale pentru îngrijirea copiilor cu handicap accentuat sau grav, care necesită tratament pentru afecțiuni intercurrente, până la împlinirea de către copii a vârstei de 18 ani (nu se aplică dacă persoanele au în același timp și calitatea de asistent personal);
3. Gratuitatea serviciilor de cazare și masă pentru persoana care însoțește copilul cu handicap grav în spital, pe teritoriul României, la recomandarea medicului specialist;

4. Scutire de plata taxelor de abonament pentru persoana deținătoare de aparat de radio și de televizor, dacă copilul are handicap grav;
5. Prioritate la instalarea postului telefonic și scutire de plata abonamentului telefonic cu 100 de impulsuri incluse, precum și de costul a 400 de impulsuri pentru nevăzători, dacă copilul are handicap grav sau accentuat;
6. Prioritate la închirierea, construirea și cumpărarea locuințelor din fondul de stat, în condițiile legii, dacă copilul are handicap accentuat sau grav;
7. Stabilirea chiriei, în condițiile legii, pe baza contractelor de închiriere pentru suprafețele locative cu destinație de locuință deținute de stat sau de unitățile administrative ale acestuia, la tariful minim prevăzut de lege, dacă copilul are handicap accentuat sau grav.

V. Drepturi ale părinților biologici sau ai reprezentanților legali

1. Părinții copilului au dreptul să primească informațiile și asistența de specialitate necesare în vederea îngrijirii, creșterii și educării acestuia.
2. Părinții care solicita redarea exercițiului drepturilor părintești beneficiază de asistență juridică gratuită, în condițiile legii.
3. Părinții copilului au cu prioritate dreptul de a alege felul educației care urmează să fie dată copiilor lor și au obligația să înscrie copilul la școală și să asigure frecventarea cu regularitate de către acesta a cursurilor școlare.
4. Drepturile și obligațiile părintești față de copil se mențin pe toată durata măsurii plasamentului dispus de către comisia pentru protecția copilului. Drepturile și obligațiile părintești în situația copilului pentru care nu a putut fi instituită tutela și pentru care instanța a dispus măsura plasamentului sunt exercitate și, respectiv, îndeplinite de către președintele Consiliului Județean Timiș.
5. Prin excepție de la prevederile articolului anterior, părinții decăzuți din drepturile părintești, precum și cei cărora li s-a aplicat pedeapsa interzicerii drepturilor părintești păstrează dreptul de a consimți la adopția copilului lor.
6. Modalitatea de exercitare a drepturilor și de îndeplinire a obligațiilor părintești cu privire la persoana și la bunurile copilului aflat în situația prevăzută la art. 56 lit. c) și d) și, respectiv, la art. 56 lit. b) și e) din legea 272/2004 se stabilește de către instanța judecătorească.
7. Pe toată durata plasamentului în regim de urgență se suspendă de drept exercițiul drepturilor părintești, până când instanța judecătorească va decide cu privire la menținerea sau la înlocuirea acestei măsuri și cu privire la exercitarea drepturilor părintești. Pe perioada suspendării, drepturile și obligațiile părintești privitoare la persoana copilului sunt exercitate și, respectiv, sunt îndeplinite de către persoana, familia, asistentul maternal sau de către șeful serviciului de tip rezidențial care a primit copilul în plasament de regim de urgență.
8. Părinții firești ai copilului trebuie să consimtă la adopție în mod liber, necondiționat și numai după ce au fost informați în mod corespunzător asupra consecințelor adopției, în special asupra încetării legăturilor de rudenie ale copilului.

9. Părinții au dreptul să beneficieze de servicii de sprijin și consiliere în vederea prevenirii separării de proprii copii.
10. Părinții au dreptul de a primi informații cu privire la resursele existente în comunitate.
11. Părinții pot adresa sesizări, reclamații și sugestii conducerii fundației în conformitate cu procedura existentă.

VI. Drepturi specifice ale părinților adoptatori:

1. Adoptatorul are față de copilul adoptat drepturile și îndatoririle părintelui firesc față de copilul său.
2. Adoptatorii au dreptul să obțină din partea autorităților competente extrase din registrele publice al căror conținut atestă faptul, data și locul nașterii, dar nu dezvăluie în mod expres adopția și nici identitatea părinților firești.
3. Familia/persoana care își exprimă intenția de a adopta are dreptul de a fi informat în scris cu privire la criteriile și procedura de evaluare și pregătire în vederea obținerii atestatului.
4. Familia/persoana este informată în scris de către asistentul social desemnat cu privire la termenele stabilite pentru fiecare din etapele procesului de adopție, precum și asupra eventualelor depășiri ale acestor termene. Informarea cuprinde și motivația pentru eventuala nerespectare a termenelor.
5. Familia/persoana care și-a exprimat intenția de a adopta este informată cu privire la concluziile evaluării. În cazul în care familia/persoana își exprimă dorința, comentariile acestora la concluziile cuprinse în raportul de evaluare sunt consemnate în scris și anexate raportului de evaluare.
6. În cazul unui răspuns nefavorabil cu privire la evaluarea în vederea atestării, adoptatorul sau familia adoptatoare are dreptul să solicite reevaluarea de către DGASPC Timiș în termen de 30 de zile de la comunicarea rezultatului.
7. Adoptatorul sau familia adoptatoare are dreptul să beneficieze de servicii de pregătire/consiliere necesare pentru a-și asuma în cunoștință de cauză și în mod corespunzător rolul de părinte.
8. Familia potențial adoptatoare are dreptul de primi informații cu aspect general cu privire la copiii adoptabili aflați în evidența serviciului de adopție dacă solicită acest lucru în scris.

Vizat,
Diana Cristea
Președinte executiv
Fundația Serviciilor Sociale Bethany